

Uit de Bussumse Historie

Het 'De Bazel' bankgebouw in Amsterdam

De eigen huisarchitect maakte alle technische bouwtekeningen voor dit bankgebouw; de Bussumse architect Karel de Bazel wordt voor het esthetische gedeelte gevraagd. Het is 1916.

De Bazel ontwerpt een betonskelet, rondom twee lichthoven en een exterieur, ommanteld met afwisselend natuur- en baksteen. De driedeling van de gevel met zijn zware sokkel, bakstenen muren en glazen dak weerspiegelt de overgang van grofstoffelijkheid naar het immateriële.

Na binnenkomst door een met glasmozaïek betegelde crypte confronteert een indrukwekkend hoge hal de mens met zijn eigen nietigheid. De sfeer van een sereen oosters heiligdom wordt nog versterkt door het licht van twee lichthoven en door de vloer van Venetiaanse glastegels.

De hoofdverdieping op de huidige tweede etage bestemt De Bazel vrijwel geheel voor de zes directeuren. Centraal tussen de directiekamers ligt de presidentskamer.

Op de hoofdverdieping komt de Oude Vergaderzaal, een stijlkamer die in zijn geheel wordt overgebracht uit het oude hoofdkantoor. De zaal bevat een achttiende-eeuwse lambrisering, trompe l'oeilschilderingen van Jacob de Wit (1695-1754) en behangschilderingen met arcadische Italiaanse landschappen van Jan Augustin (1725-1773) uit 1772. De Bazel haat deze potsierlijke ruimte.

Een etage hoger situeert De Bazel de Grote Vergaderzaal. Deze wordt verlicht door zes glas-in-loodramen, een cadeau van eigenaren van suikerondernemingen op Java.

In de meest voorname ruimten liggen kleurrijke kleden op de vloer en hangen keramische klokken aan de wand. De trapvormige lijnvoering beheerst vrijwel alle ontwerpen. Alles lijkt doordrongen van kundalini, de kosmische energie, die middels meditatie tot spiritualiteit leidt. Salontafels en ook kleinere gebruiksvoorwerpen als paraplubakken, kapstokken, pennenhouders en asbakken ademen de mathematische geest van De Bazel.

Hoofdingang.

De HKB organiseert voor haar leden op 11 januari een gratis excursie in dit gebouw, nu Stadsarchief. Geen lid? Word HKB-lid voor € 15 p.j.! Mail naar n.c.oosterom@hetnet.nl.

Hoofdkantoor der Ned. Handels Maatschappij aan de Vijzelstraat, 1926.

FOTO: COLL. NAI

Zo gaat de gesloten 'banktempel' al gauw de geschiedenis in als een totaalkunstwerk, een schepping, waarin alle delen in volmaakte harmonie met elkaar zijn ontworpen. Strikt genomen is het interieur een postuum uitgevoerde schepping van De Bazel. Hij sterft onverwacht op 18 november 1923,

drie jaar voordat het megalomane gebouw in gebruik wordt genomen. Op die datum is alleen het betonnen skelet gereed.

SAMENSTELLING: KLAAS OOSTEROM.
BRON: 'K.P.C. DE BAZEL. ONTWERPEN VOOR HET INTERIEUR'. YVONNE BRENTJENS. WAANDERS 2006.

Historische Kring
Bussum

Huizerweg 54 - 1402 AD Bussum
Telefoon 035 691 29 68
www.historischekringbussum.nl
hist.kring.bussum@planet.nl